

فصلنامه علمی رهیافت‌های نوین در مطالعات اسلامی

License Number: 85625 Article Cod: Y3N9A588 ISSN-P: 2676-6442

تجسس در حریم خصوصی مردم با تأکید بر آرای فقهی امام خمینی و سایر فقهای معاصر

(تاریخ دریافت ۱۴۰۰/۰۷/۱۵، تاریخ تصویب ۱۴۰۰/۱۲/۱۸)

محمدعلی سالاری

چکیده

حریم خصوصی و شناخت مفهوم و محدوده‌ی آن برای افراد جامعه، یکی از مبانی اصلی حفظ حقوق افراد و مصون ماندن حریم آنان از تعرّض می‌باشد. از این‌رو این پژوهش، با روش توصیفی- تحلیلی و گردآوری اطلاعات از کتابخانه‌های تخصصی فقهی و نرم‌افزارهای علوم اسلامی، حریم خصوصی مردم را از نظر اندیشه‌های امام خمینی (ره) و فقهای معاصر مورد بررسی قرار داده است. پس از بررسی مسائل مذکور در این رساله، به این مهم، دست می‌یابیم که حریم خصوصی ناظر بر حفظ جان، مال، حیثیت و کرامت انسان‌ها است. از این‌رو امام خمینی (ره) به عنوان معمار کلی انقلاب اسلامی، به ابعاد مختلف امنیت توجه داشتند و با مدافعان اندیشه‌های امنیتی ایشان می‌توان به این مهم دست یافت که ایشان به امنیت اشخاص و شهروندان اعتقاد داشتند. برخی از مؤلفه‌های حریم خصوصی از منظر امام (ره) و فقهای معاصر عبارتند از: حق برخورداری از آزادی برای شهروندان در عرصه‌های عقیده و اندیشه، منصب و شغل، اقلیت‌های مذهبی و دارایی‌های شخصی می‌باشد. در بین احکام شریعت اسلام دو سنخ مهم از دستورات موازی را میتوان یافت نمود. نوع اول دستوراتی که امت اسلامی را از تجسس و دخالت در امور یکدیگر و تلاش برای دریافت اطلاعات شخصی دیگران نهی کند؛ لذا با توجه به نظام حقوقی چنین تداعی می‌شود که دین اسلام در صدد ایجاد اصل حریم خصوصی و عدم جواز هتك و تجسس در آن برای حفظ حقوق عمومی و فردی افراد می‌باشد.

واژگان کلیدی: تجسس، حریم خصوصی، اقلیت مذهبی، امام خمینی (ره)، فقهای معاصر